

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Kinderen zijn helaas veel te vaak het slachtoffer van huiselijk geweld en kindermishandeling. Per jaar zijn meer dan 119.000 kinderen getuige van huiselijk geweld en/of slachtoffer van kindermishandeling (2013). Kinderen die thuis getuige zijn van geweld kunnen ernstige psychische schade oplopen. Van deze kinderen raakt 40% tot 60% getraumatiseerd doordat zij getuige zijn van bijvoorbeeld mishandeling tussen hun ouders. Naar schatting is tussen de 30% en 40% van deze kinderen zelf slachtoffer, omdat zij (ook) mishandeld worden of omdat zij tussenbeide springen. Er zijn naar schatting 80.000 kinderen per jaar slachtoffer van andere vormen van kindermishandeling. Daarnaast overlijden er tenminste 50 kinderen per jaar aan kindermishandeling! Nog geen 20.000 situaties worden hiervan gemeld bij Veilig Thuis, meldpunt o.a. voor kindermishandeling. Van de adviesvragen en meldingen die jaarlijks bij Veilig Thuis binnenkomen, komt nog maar 7% uit het onderwijs!

De genoemde cijfers tonen aan dat er vanuit vele organisaties continue uitgebreide aandacht voor dit probleem nodig is. Dat geldt zeker ook voor preventie en signalering in een vroeg stadium. Scholen zijn bij uitstek plaatsen waar (een vermoeden van) huiselijk geweld en kindermishandeling gesignaleerd kan worden. Leerkrachten brengen veel tijd met de kinderen door, hebben een vertrouwensrelatie met hen opgebouwd en kunnen een belangrijke signaalfunctie vervullen.

In de praktijk blijkt dat het omgaan met signalen die kunnen wijzen op huiselijk geweld onzekerheid teweegbrengt. Het stappenplan biedt hierin structuur en geeft handvatten hoe gehandeld kan worden bij een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling. Het doel van dit stappenplan is een vermoeden van huiselijk geweld bespreekbaar maken en de signalen doorgeven voor eventuele verdere hulp. De taak van (het zorgteam van) de school met betrekking tot kindermishandeling en huiselijk geweld, waarbij de oorzaak buiten de school ligt, is het signaleren en het aankaarten ervan bij de verantwoordelijke instanties. De school is niet verantwoordelijk voor de verandering van de situatie of voor de hulpverlening.

Bij een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling volgt de school de volgende 6 stappen:

1. In kaart brengen van signalen
2. Overleggen met een collega uit het zorgteam van de school en eventueel raadplegen Veilig Thuis.
3. Gesprek met de betrokkene(n)
4. Wegen van het geweld of de kindermishandeling
5. Beslissen: hulp organiseren of melden.
6. Nazorg bieden

Het stappenplan voor het handelen bij signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling ziet er als volgt uit:

VERMOEDEN

OVERLEG

PLAN VAN AANPAK

BESLISSEN

EVALUATIE

NAZORG

Fase 1: de leerkracht heeft een vermoeden

- observeren
- onderzoek naar onderbouwing
- delen van de zorg

Fase 2: de leerkracht bespreekt zijn/haar onderbouwde vermoeden in een overleggroep

- bespreken informatie
- (eventueel) extra gegevens
- plan van aanpak

Fase 3: het uitvoeren van het plan van aanpak

- consulteren Veilig Thuis
- praten met de ouders
- onderzoek jeugdarts
- huisbezoek
- inschakelen schoolbegeleider
- bespreken van de resultaten

Fase 4: beslissing

- hulp op gang brengen
- melden bij Veilig Thuis of alleen in crisissituaties bij:
 - de politie of
 - de Raad voor de Kinderbescherming

Fase 5: evalueren

- de overleggroep evalueert en stelt zo nodig bij

Fase 6: nazorg

- blijf het kind volgen
- eventueel overleggroep bijeenroepen

N.B. Elke persoon houdt op elk moment de mogelijkheid en de verantwoordelijkheid om contact op te nemen met het Veilig Thuis voor consultatie of melding.

Het volledige protocol met daarin de meldcode ligt op school ter inzage.